

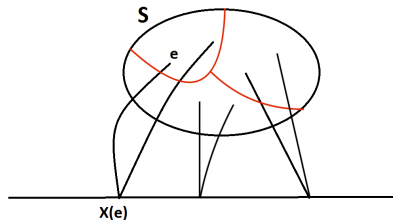
Repetisjon 5

Stokastisk Variabel (SV)

En stokastisk variabel X er en reel funksjon på utfallsrommet S

$$X : S \rightarrow \mathcal{R}$$

$$X(e) = x$$

- Stor bokstav X for den stokastiske variabelen
- Liten bokstav x for en bestemt realisering $X(e) = x$

To situasjoner:

- **Diskret** hvis mengden av mulige realisering er endelig eller tellbar
- **Kontinuerlig** hvis mengden av mulig realisering er ikke tellbart, typisk \mathcal{R} , eller (a, ∞) eller (a, b)

Hvordan beskriver vi en diskret SV X

- **Sannsynlighet fordeling** (punkt sannsynlighet)

$$P(X = x) = f(x)$$

- Merk: $P(X = x) = P(e \in \mathcal{S} | X(e) = x)$
- Egenskaper til f
 - $0 \leq f(x) \leq 1$ for alle mulige verdier av x
 - $\sum_x f(x) = 1$

- **Kumulative sannsynlighet fordeling**

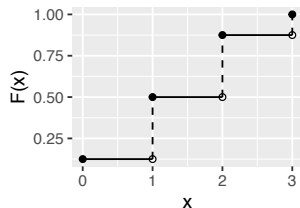
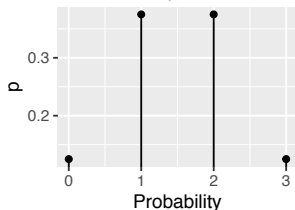
$$F(x) = P(X \leq x) = \sum_{t \leq x} f(t)$$

- Egenskaper til F
 - $0 \leq F(x) \leq 1$
 - $F(x)$ er en voksende trappe-funksjon

Diskret Stokastisk variabel - II

Kast 3 mynter: $X = \{\text{Antall Kroner}\}$

x	p
0	0.125
1	0.375
2	0.375
3	0.125

- $f(x)$ er definert bare på de verdiene som X kan ta mens $F(x)$ er definert over hele \mathcal{R}
- Differanse mellom “ $<$ ” of “ \leq ” er viktig
 - I vårt eksampel er
 - $P(X < 0) = 0$
 - $P(X \leq 0) = 1/8$

- **Sannsynlighet fordeling** (sannsynlighetstetthet)

$$P(a < X < b) = \int_a^b f(x)dx$$

- Egenskaper til f
 - $f(x) \geq 0$ for alle $x \in \mathcal{R}$
 - $\int_{-\infty}^{+\infty} f(x)dx = 1$
- **kumulative sannsynlighet fordeling**

- **Sannsynlighet fordeling** (sannsynlighetstetthet)

$$P(a < X < b) = \int_a^b f(x)dx$$

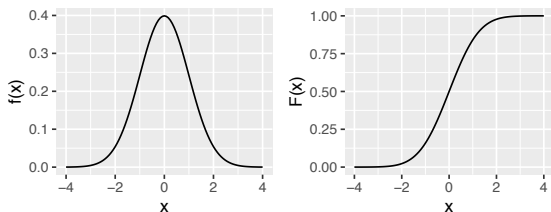
- Egenskaper til f
 - $f(x) \geq 0$ for alle $x \in \mathcal{R}$
 - $\int_{-\infty}^{+\infty} f(x)dx = 1$

- **kumulative sannsynlighet fordeling**

$$F(x) = P(X < x) = \int_{-\infty}^x f(u)du$$

- Egenskaper til F
 - $0 \leq F(x) \leq 1$
 - $F(x)$ er en stigende, kontinuerlig funksjon

Kontinuerlig Stokastisk variabel - II

- $f(x) > 1$ er mulig. Dette er ikke en sannsynlighet
- Differanse mellom “ $<$ ” of “ \leq ” er ikke viktig

$$P(a < X < b) = P(a \leq X < b) = P(a < X \leq b) = P(a \leq X \leq b)$$

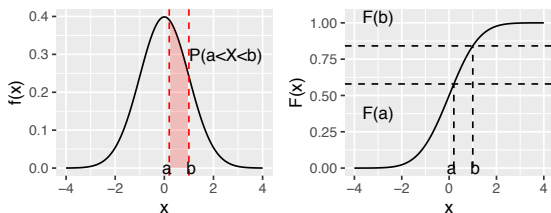
- For en kontinuerlig SV er

$$f(x) = \frac{dF(x)}{dx}$$

der den deriverte eksisterer.

- $P(a < X < b) = \int_a^b f(x)dx = F(b) - F(a)$

Kontinuerlig Stokastisk variabel - II

- $f(x) > 1$ er mulig. Dette er ikke en sannsynlighet
- Differanse mellom “<” of “ \leq ” er ikke viktig

$$P(a < X < b) = P(a \leq X < b) = P(a < X \leq b) = P(a \leq X \leq b)$$

- For en kontinuerlig SV er

$$f(x) = \frac{dF(x)}{dx}$$

der den deriverte eksisterer.

- $P(a < X < b) = \int_a^b f(x)dx = F(b) - F(a)$

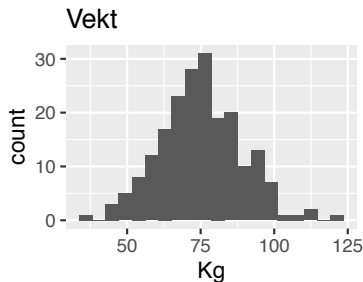
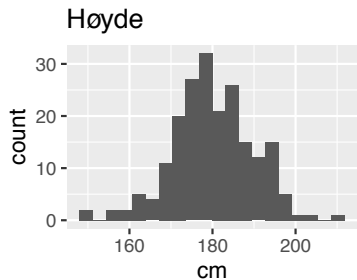
Eksempel

- Vi har registrert vekt og høyde av 202 atleter

$$X = \{\text{Vekt}\}$$

$$Y = \{\text{Høyde}\}$$

- Vi kan se på fordeling av de to variablene hver for seg

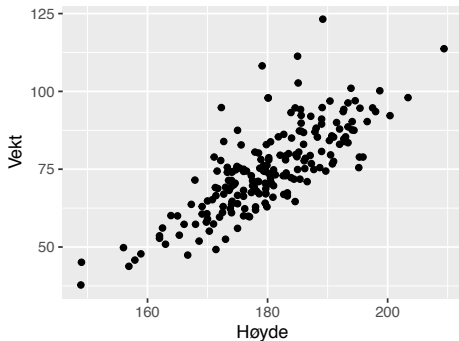
Eksempel

Hva hvis vi ønsker å si noe om forholdet mellom X og Y ? - Er de høyeste også tyngeste?

Eksempel

Hva hvis vi ønsker å si noe om forholdet mellom X og Y ?

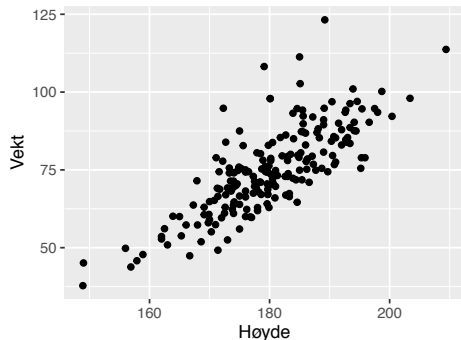
- Er de høyeste også tyngeste?

Eksempel

Hva hvis vi ønsker å si noe om forholdet mellom X og Y ?

- Er de høyeste også tyngeste?

- Vi trenger en måte å beskrive X of Y samtidig: vi trenger en **simultan fordeling!**

- Simultan fordeling
- Marginal fordeling
- Betinget fordeling
- Uavhengige stokastisk variabler

Example for $f(x, y)$

		X			h(y)
		0	1	2	
Y	0	0.07	0.2	0.07	
	1	0.27	0.27	0	
	2	0.12	0	0	
g(x)					

Example for $f(x, y)$

		X			h(y)
		0	1	2	
Y	0	0.07	0.20	0.07	0.34
	1	0.27	0.27	0.00	0.54
	2	0.12	0.00	0.00	0.12
g(x)		0.46	0.47	0.07	1.00